

ParcelhusPop *eller* Personligt udtryk

Interview med Anne Dorte Michelsen

ved Ole Bundgaard og Hanne Tofte Jespersen

fotos: Peter Ravn

Anne Dorte Michelsen er en af de sangere og sangskrivere herhjemme, der har fået et stort publikum på sine egne sange. Hun blev for alvor kendt gennem Tøsedrengene, hvor hun skrev de fleste af gruppens tekster. Det er også hendes musik, som Hans-Jørgen Nielsen i en TV-anmeldelse i Information gav den smigrende betegnelse »brakvandsmusik«. I interviewet giver Anne Dorte Michelsen svar på tiltale – i en snak som kom til at handle om at være solist i en hård branche, om TV der har svigtet dansk rock-musik, om at holde pause og meget andet.

– *Musikjournalister skriver meget om hvor dårlig dansk rock-musik er for tiden.*

Det har de gjort i al den tid, jeg har spillet musik. Der er en uforståelig modsætning imellem den oplevelse man får, når man møder publikum ved at være ude at spille – og så den »virkelighed« der lever i medierne.

I følge den gamle 68-garde som skriver i alle aviserne gælder det i dansk populærmusik at være en rigtig kedelig person, som folk kan identificere sig med. Parcelhus-pop er det værste skældsord. Men de fleste af os bor sgu i et parcelhus (det gør Anne Dorte nu ikke).

Der er noget enormt patetisk over de anmeldere, der går og dyrker Lou Reed og mener at rockmusikere skal være født i en forstad til New York. Man skal helst have snitsår hvis man skal være troværdig, ligesom Iggy Pop – som jeg i øvrigt synes er ret fed.

Det er en *mandedrøm*, en blanding af en intellektuel og sentimental myte om rockmusikeren som den fortabte søn. Og den er ikke bæredygtig i forhold til det som sker i dansk musik i dag – hvor der faktisk er en masse gode grupper som fortjener at blive kritiseret på nogle præmisser som har mere at gøre med virkeligheden herhjemme og med 1986.

Det der betyder noget er om der er et

personligt sats og nogle omkostninger i den musik der bliver lavet.

Det oprindelige – og så alt det andet fis

– *Hvad opfatter du selv som din styrke som musiker og som sangskriver?*

Når jeg laver noget som jeg også selv synes er godt, så tror jeg det har en renhed i meddelelsen – fordi det er udtryk for den jeg er.

Hvis pop- og rockmusik skal gå rent igennem skal det udspringe af, at man har brug for at lave det. Ligesom når børn synger – et barn på en plastiktraktor der synger »jeg kører på traktor, jeg kører her på vejen ja-ja-ja« og som kan fortsætte i timevis. Det er hvad sang er – at man synger hvad man gør.

Det er det oprindelige – og så er der alt det andet fis – (latter). Men der er ikke noget kunstnerisk udtryk der kan ramme så bredt som en sang.

– *Hvordan laver du dine sange?*

Enten laver jeg dem på mit flygel eller også på mit keyboard, med rytmeboks.

– *Hvad sker der så, hvordan kommer det videre, nu hvor du laver solo-projekter?*

Jeg synes faktisk det er svært. Jeg laver nogle demobånd herhjemme. Sådan noget musik som jeg laver, som er så enkelt og gennemsigtigt – det bliver banalt hvis det ikke er beåndet på en eller anden måde. Jeg er enormt flagren-

de, går kun til det i de øjeblikke hvor jeg er meget inspireret – ellers falder det bare til jorden.

Hvis jeg er heldig lykkes det mig at få lavet nogle demobånd som er levende, selv om de er helt primitive. Hvis jeg pludselig kan mærke at nu sker der noget, bliver jeg helt ivrig og får ikke indstillet det hele og så går det sådan lidt i koks – der er altid fejl på mine bånd, lyden forsvinder og kommer igen.

Produceren betyder meget

Men jeg er selv meget glad for de bånd. Så skal de reproducere i studiet og det er *især* når man er solist et helt anderledes pres. For selv om jeg har brugt lang tid på at finde nogle musikere som jeg føler forstår min musik – og jeg synes de er ret optimale – så har de 5 dage, og hvis den ene er forkølet og den anden er sur så... Du skal være utrolig heldig i den meget korte og nervebetonede situation – det er skidedyrt, de der personer skal have løn og pladeselskabet snakker altid om hvor dyrt det er.

Og jeg har svært ved at sætte mig ud over det, jeg bliver ret nervøs. Jeg har haft en amerikansk trommeslager; han var der i 4 dage, så skulle han hjem igen. På min første plade lykkedes det hele, vi lavede pladen på 5 dage. På min anden plade var der ingenting der lykkedes produktionsmæssigt. Jeg blev syg; da han kom fra USA kunne jeg ikke synge et ord – og jeg har altid arbejdet med at synge ind sammen med grundbåndet.

– *Har du et færdigt billede af hvordan dine sange skal lyde inden I går i gang?*

Nej, det er nok problemet. Jeg ved præcis hvordan det *ikke* skal være; jeg ved måske også hvordan det skal være, men ikke hvordan jeg skal opnå det.

Hvis du tager min *stemme* – dér er jeg ret sikker, den skal bare lyde så jeg synes den lyder godt. Problemet kommer når du er usikker på nogle ting, fx lyden på en high-hat – der drejer det sig om at arbejde sammen med nogle mennesker man har tillid til.

Teknikere går altid utrolig meget op i teknik – det er deres arbejde. Men der må være en modpol der kan sige: det er ikke et spørgsmål om at bruge den sidste nye maskine du lige har fået pakket ud. For nogle år siden var der et nummer hvor jeg ville have saxofon på. Og så fik jeg at vide at saxofon var gammeldags! Og det er jo grotesk, for det er kun indtil en eller andenovre i Amerika har saxofon med – så er det moderne og også uinteressant for så har alle det lige pludselig.

Her betyder produceren virkelig meget. For jeg føler det er umenneskeligt at skulle kunne overskue hele processen og alle lyde hele tiden.

Menneske, musiker, maskiner

– *Hvor meget kan man som kunstner bestemme, når der er et stort apparat der kører?*

Det kommer fuldstændig an på dig selv. Jo stærkere du er som person, jo mere kan du bestemme. Sådan har det altid været.

– *Ja, med modifikationer. For det er jo lækkert med alle disse maskiner og effekter man arbejder med, men jeg har i hvert fald oplevet at det har dirigeret mig uden at jeg selv har opdaget det. Synes du ikke det kan være svært at bevare sin egen identitet?*

Jo men det er sådan en filosofisk diskussion. Det gælder jo i alle livets forhold – hvordan kan man være åben og modtagelig og samtidig bevare sin egen

identitet. Du kan jo ikke bare lukke dig inde på et værelse og sige: jeg sidder her og spiller på lut.

Også den tilsyneladende meget personlige musik er jo inspireret af alt muligt – det er mange år siden min lillebror, som er trommeslager i Gnags, hviskede til mig – jeg måtte ikke sige det til nogen – at de havde købt en rytmeboks. Nu kan jeg sige det i dag men jeg mener, de er jo eksponent for den gode jyske muld under fødderne og Skjern Å – og de har studiet fuld af maskiner. For det bliver man nødt til, man kan ikke bare lade som ingenting.

Jeg synes fremskridt som begreb er noget af det allerfarligste der eksisterer. Men man kan godt blive så konservativ at man forstener. Det er også i brydningerne med ens angst over for det nye og ukendte, at man overhovedet skriver musik.

Jeg mener ikke, jeg selv er speciel stærk. Og det er måske også umenneskeligt at skulle være det – når det man skal give er en form for *sårbarhed*, som er udgangspunktet for at man overhovedet skriver musik.

Det er sikkert blevet sværere at lave plader samtidig med at mulighederne har åbnet sig. Det er et dilemma at skulle være så fandens følsom når man skriver sine sange og skulle være en virkelig hård negl, når man går i studiet med det.

Musiker og industri

Jeg tror det er vigtigt ikke at blive paranoid og tænke: hjælp, om to år er jeg talt out. Man må gøre op med sig selv, holde fast ved det man føler, kan og vil med musikken. Og så prøve at se hvad vi kan, også med de der maskiner.

– *Der er jo også en industri bag ved som skal sælge de ting. Mærker du ikke til det?*

Jo selvfølgelig. Men den »industri« er samtidig nogle mennesker som jeg kender ret godt.

– *Det er Medley ikke?*

Ja. Men det er da klart at de presser mig. Tit og også på en ubehagelig måde, det er altid ubehageligt at blive presset. Men jeg ser sådan på det at det er deres arbejde.

– *På hvilke fronter presser de dig?*

De siger »det bliver alt for dyrt«, »du kan ikke få så høj en royalty«, »du kan ikke være i studiet så mange dage«, »vi har ikke råd til at få den trommeslager herover en gang til«. Og så skal jeg sige: jeg vil og nu må I holde op og gi' mig de penge.

Og det er klart, at jo flere plader du sælger, jo større vægt kan du lægge i de ord. Og jo stærkere en person du er, jo bedre kan du sige: det skider jeg på, så laver jeg ingen plade.

Men jeg vil foretrække at have et 100% professionelt forhold til de mennesker, der varetager den økonomiske side af min pladeproduktion. Det er en industri, det er lastbiler der kører ud med pladerne. Og jeg vil foretrække at erkende det 100% frem for at gå og lege gode venner. For det er svært at skulle snakke penge med sine gode venner.

Jeg synes ikke pladeselskaber skal blande sig i musikken, medmindre de virkelig har sans for det. Og der synes jeg Poul Bruun er en undtagelse (Medleys direktør).

– *Men har du aldrig oplevet at de har blandet sig i din musik?*

Jo, men jeg er netop gået til Poul Bruun fordi jeg synes han er god til det.

– *Du er i den situation nu, at du laver*

noget der er dig og som viser sig at kunne sælge også. Men du kunne jo godt komme i den situation – som det sker for andre grupper – at Poul Bruuns smag ikke er din og hvor pladeselskabet ønsker at produkterne bliver ens?

Jo, men der vil jeg sige at det har kunstnerne i sidste ende ansvaret for.

For hvordan skulle du forlange af nogle mennesker, der har en forretning, at de ikke skulle opføre sig som nogen der havde en forretning. De skal tjene penge, de interesserer sig for at der er et hit. Vi andre vil måske også gerne have et hit, men det vigtigste er at vi kan se os selv i øjnene og at vores intentioner bliver ført igennem.

Hvis du ikke kan sælge plader og der ikke er nogen der vil høre på det du laver – ja hvad så? Så skal du have en form for offentlig støtte. Men hvis det

var reglen er jeg bange for at det bare ville blive nogle pampere i et udvalg der ville sidde som dommere. Så vil jeg næsten hellere have publikum som pampere. De er i det mindste flere.

Dansk TV har svigtet dansk rockmusik

– *Men der er jo altid dommere, også inden for poppen og rocken, til tournestøtte osv.*

Eller Jørgen Mylius, overdommeren i Danmark. TV er den største dommer overhovedet. Kommer man ikke deri, får man ikke solgt de store mængder.

Den sag med at der har været reklamer i nogle af DR's musikprogrammer er meget interessant. Jeg synes det er ydmygende at musikere skal tvinges til at drikke Smirnoff eller noget andet for at komme i TV. Og jeg synes Danmarks Radio har svigtet, de har ikke kendt deres besøgstid, ikke haft øjne og ører åbne over for den enorme betydning som rytmisk musik har, især for unge.

Der er noget der hedder Filmorientering hvor de fleste film får en præsentation. Men der har været halve og hele år hvor der simpelthen ikke har været nogle programmer i DR, hvor man kunne præsentere en ny plade. Netop de ex. hvor der har været reklamepenge blandet ind er fra perioder, hvor der ikke var andre programmer. Jeg mener DR selv beder om det, der er sket i de tilfælde, når de betaler 1500 kr. i minuttet for noget, der er produceret uden for huset, mens deres egen gennemsnitsspris er 20.000. – Et eller andet sted skal pengene jo komme fra.

Jeg synes måske nok at man, hvis man ikke kan lave det uden sponsorpenge, skulle lade være. Jeg har aldrig

»Jeg tager da en pause nu, fordi jeg føler ikke jeg har noget at sige«. Foto fra coveret til ADMs 2. solo-LP Næste Dans fra 1986.

selv villet, fordi jeg synes det er for ydmygende, det er at bøje sig for meget for pladeselskabet.

– Er det nødvendigt at lave video for at få sine plader promoted?

Nej. Og jeg tror ikke det bliver det. Ikke i Danmark.

– Men Danmark er jo altid lidt bagefter?

Jamen det er på vej tilbage. MTV* i New York har slet ikke de seere de havde, da det kom frem.

Jeg har været fascineret af video, men jeg synes det er utrolig utilfredsstillende med de budgetter man skal arbejde med. Især hvis man ikke vil have reklamepenge indover, og du skal lave en video på ½ dag som skal klippes sammen af 4 klip fordi der simpelthen ikke er råd til mere.

– Vil det sige at der ikke bliver lavet video til din næste soloplade?

Det ved jeg ikke, for det havde jeg også bestemt til den forrige. Men jeg vil helst præsenteres i Danmarks Radio. Fordi de har kapaciteten, de har professionelle medarbejdere, kæmpestudier og kraner – vi andre render rundt ude på en pløjemark med et bitte kamera og får hverken frokost eller aftensmad. Og så står alt det grej derude – hvorfor vil DR ikke vise noget mere rock-musik? Så kunne man lave en video hvis man fik en virkelig god idé.

* Den amerikanske TV-kanal Music Television der sender musikvideoer 24 timer i døgnet.

At være professionel – alene

Jeg har altid skrevet sange. For ti år siden var det en del af min tilværelse på linje med så meget andet. Nu er det mit job. På den ene side er det et privilegium, på den anden side, efter at jeg er blevet 100% professionel følger jeg mig egentlig mindre inspireret end før. Fordi det er et større pres. Og det er vigtigt at komme væk fra det i perioder, fordi du kommer ligesom ind i en mølle.

– »En plade om året«?

Ja, og i perioder passer det måske til dine behov, men på et tidspunkt er det som om man slipper op. Man bruger sig selv op og til sidst har man presset citronen. Jeg tager da en pause nu – jeg har også fået et barn – fordi jeg føler jeg ikke har noget at sige. Og så synes jeg ikke man skal sige noget.

– Dit pladeselskab vil vel ikke være særlig tilfreds hvis der fx går 2 år fra nu af – du er jo ikke så god en vare om to år?

Nej, de vil da blive sure. Eller ringe til mig med jævne mellemrum og prøve

at overtale mig til noget andet. Men man slås jo også med sig selv, man er selv bange for at blive glemt. Så spørgsmålet er, hvem der overtaler hvem. Det er i hvert fald let at sige at det er de fæle fyre ude på pladeselskabet, hvis det i virkeligheden er ens egen forfængelighed.

– Ja eller ens ønske om at kunne blive ved med at spille og få det brugt?

Ja det har du ret i. Jeg savner at komme ud på tourne. Og det er et stort problem. Man laver en plade og så tager man ud og spiller 20 gange. Og så kan man ikke komme ud at spille før man har lavet en ny plade, vel.

Det er måske nok lettere når man er i en gruppe, fordi der altid er nogen der kan tage over.

Men også i Tøsedrengene var der et produktionspres – hvor jeg altid skulle skrive teksterne. Det var en af grunden til at jeg holdt op. Vi var nødt til at lave en plade om året for at komme ud på tourne; ellers kan man ikke holde sammen på sådan et band og folk er afhængige af det økonomisk. Og det er svært at sige til 15 mennesker, der regner med at skulle på tourne, at man ikke føler sig inspireret...

Når man er solist er man mere tilbøjelig til at tænke »skal man nu finde nogle andre«. I et band er det bare »idioterne« en gang til – pænt ment altså, ligegyldig hvor trætte man er af hinanden.

Problemet med Tøsedrengene var nok at vi ikke var de der gamle venner, og vi var for forskellige til at det kunne være livslangt. Men jeg synes egentlig det er synd at sådan noget som Tøsedrengene skal holde op – netop i forhold til hvor hård branchen er. Det oplever man når man bliver solist.